

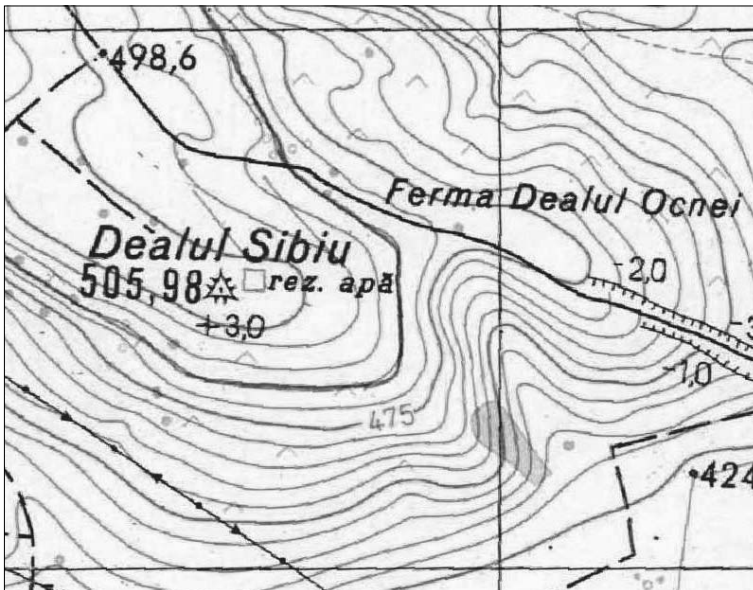
A MÁSODIK KATONAI FELMÉRÉS ERDÉLYI FŐALAPPONTJÁNAK FELKERESÉSE GPS ALKALMAZÁSÁVAL

A kolozsvári BBTE (Babeş–Bolyai Tudományegyetem) magyar tagozatának földrajz és turizmus szakos hallgatói, valamint a budapesti ELTE-IK TEGETA (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatika Kar, Térképtudományi és Geoinformatika Tanszék) hallgatói közös terepgyakorlaton vettek részt 2007 júliusában. Az egyetemközi kapcsolatokon alapuló és napjainkban már/még a magánszféra által is részben támogatott közös terepgyakorlat bázisa idén a BBTE megszokott gyergyószentmiklósi, Csiky-kertben lévő telephelye helyett Kolozsvár volt. A terepgyakorlat fő célja a GPS műszerekkel történő térkép-helyesbítési, georeferálási, illetve a nehéz (pl. hegyi) terepi körülmények közötti felmérések modellezése volt. Az egyhetes terepgyakorlaton az alábbi helyszíneken mértünk és térképeztünk: a Tordai-hasadéokban, Verespatakon, a Szerkisórai-jégbarlangnál, a Szolcsvai-búvópatak felett, Torockón, Székely-kőn, Torockószentgyörgyön, a Fogarasi-havasokban a Bulea-tó feletti gerincen, Európa 2007-es kulturális fővárosában Nagyszébenben és végül a Nagyszében melletti Vízaknai-hegyen.

2. ábra A ponthoz nyugat-északnyugatról vezető diófásor, a fásor végétől, a pont közeléből visszatekintve

Ez az utolsó célpont volt az, amely talán szélesebb érdeklődésre is számot tarthat. A cél az volt, hogy találjuk meg a terepen a második katonai felmérés erdélyi főalappontját (Hofstätter, 1989; Jankó, 2001; Varga, 2002; Timár et al., 2006). A feladat egyszerűnek tűnt, hiszen volt a területről térképszelvényünk és azon szerepelt is egy dombtetőn elhelyezkedő víztároló („rez. apa” felirat) mellett egy felsőbbrendű háromszögelési alappont-jel (1. ábra), de az nem volt egyértelmű, hogy a pont azonos az 1850-es években működött obszervatóriummal. Nagyszében északi irányban a 14-es úton elhagyva, a történelemből ismert Nagycsűr (Șura Mare) település előtt, egy volt mezőgazdasági telepre vezető úton kell 3 km-t nyugatra továbbmenni. A térkép szerinti földút a valóságban még a romániai viszonylatban sem túl rossz minőségű, de láthatóan nem frissen készült betonút. Az út vé-

1. ábra A nagyszébeni alappont helye a mai, már feloldott titkosítású, 1:25 000 méretarányú román topográfiai térkép részletén

gén egy sertéslelep és néhány gazdasági épület van. Innen beton hatszögekből(!) kirakott úton haladunk tovább nyugat-északnyugati irányba.

A GPS készülékekre feltöltöttük a főalappont előzetesen átszámított koordinátáit (Timár et al., 2004a; 2004b). Az így definiált pont közelébe nyugatról egy diófasor vezetett (2. ábra). A fasor keleti végénél, a fasor vonalától pár méterrel északra van a régi alappont. Ezen a helyen néhány bozótfoltot találunk. Az északabbra fekvő az említett víztároló fedőlapját rejt, míg a délebbre lévő, a fasorhoz közelebbi bozótosban sikerült a nadeapi szintezési ősjegy emlékművét határoló kerítéshez nagyon hasonló láncmaradványokat találni. Ezt a bozótot (3. ábra) körbejárva megállapítottuk, hogy a GPS-be töltött alapponti koordináta ennek belsejében helyezkedik el. A másfél évszázaddal ezelőtti obszervatóriumra itt már semmi nem emlékeztet, de a helyet a GPS segítségével sikerült megtalálni. A terület mai képét a Google Earth nagyfelbontású képén is láthatjuk (4. ábra). Az ezen is látható, a fasor végén elhelyezkedő bozótfoltot külön is átvizsgáltuk, hiszen elképzelhető, hogy a fasor – vagy elődje – vezetett az obszervatóriumhoz, de ott semmit nem találunk.

3. ábra Ez a kb. 3 méter magas és kb. 30 méter átmérőjű bozótos, amely a régi alappont helyét rejt

4. ábra A Google Earth nagyfelbontású képe, rajta a GPS-szel mért trackloggal, és az alappont elvi helyével

IRODALOM

- Hofstätter, E. (1989): Beiträge zur Geschichte der österreichischen Landesaufnahmen, I. Teil. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen, Wien, 196 p.
- Jankó, A. (2001): A második katonai felmérés. Hadtörténeli Közlemények, 114, 103–129.
- Timár G., Molnár G., Paunescu C., Pendea F. (2004a): A második és harmadik katonai felmérés erdélyi szelvényeinek vetületi és dátumparaméterei. Geodézia és Kartográfia, 56(5), 12–16.
- Timár G., Molnár G., C. Paunescu, F. Pendea (2004b): A második és harmadik katonai felmérés erdélyi lapjainak vetületi és dátumparaméterei. In: Ferencz J. (ed.): Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, V. Földmérő Találkozó, 59–65.
- Timár, G., Molnár, G., Székely, B., Biszak, S., Varga, J., Jankó, A. (2006): Digitized maps of the Habsburg Empire – The map sheets of the second military survey and their georeferenced version. Arcanum, Budapest, 59 p.
- Varga J. (2002): A vetületnélküli rendszerektől az UTM-ig. Kézirat, URL: http://www.agt.bme.hu/staff_h/varga/Osszes/Dok3uj.htm

Kovács Béla (ELTE) – Dr. Bartos-Elekes Zsombor (BBTE)

ÚJABB MÉRFÖLDKŐ A TÁVÉRZÉKELÉS MESTERSZINTŰ (MSc) FELSŐFOKÚ OKTATÁSÁBAN

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB, www.mab.hu) 2007/9/XIII/4/3. számú határozatával 2007 októberében engedélyezte az ELTE-n a geofizikus szak indítását űrkutató-távérzékelő (valamint kutató geofizikus) szakiránnyal magyar és angol nyelven.

Akár jelképesnek is tekinthető, hogy a döntés a Nemzetközi Geofizikai Év (1957–58) fél évszázados jubileumán és csaknem napra pontosan az első űreszköz, a Szputnyik-1 fellövésének 50. évfordulóján született meg. A hír bizonyára sokakat nem ér váratlanul, hiszen épp egy éve a lap hasábjain is tudósítottunk az ELTE Földrajz- és Földtudományi Intézetében folyó és a Magyar Űrkutatási Iroda (MŰI) által szakmailag és anyagilag támogatott műhelymunka eredményéről, melynek célja az űrkutatás és távérzékelés mesterszintű képzésbe való integrálása. A 2005 óta a szakma bevonásával folyó projekt ezzel az utolsó fázisába lépett: az előkészítő szakaszban kialakult, hogy a geofizikus szakon szakiránnyként van mód a távérzékelési szakterület mesterképzési igényeinek kielégítésére, a szakalapítási fázisban az ELTE (egyedüli intézményként) kérelmezte a geofizikus szak alapítását a MAB-tól (erről tudósítottunk 2006 decemberében), a jelenlegi fázis pedig a szakindítás engedélyeztetését, illetve az engedély alapján immár magának a szaknak a megindítását célozza.

A szükségességhez nem fér kétség: az űrtevékenység szerteágazóvá válása, a jogi-társadalmi-gazdasági integráció elmélyülése miatt a szakterület részben kielégítetlen, legfelsőbb szintű (MSc + PhD) szakoktatásának reguláris tétele halaszthatatlanná vált. A magyar szakembereknek és intézményeknek a nemzetközi kooperációban [K+F projektekben, pályázatokban, ESA (PECS) együttműködésben] való részvételéhez szükséges sajátos felkészültség megalapozása, a technológiatranszfer hatékonysága csak megfelelő színvonalú szakemberképzéssel biztosítható. Az Európai Unió különösen sok forrást igyekszik biztosítani az elkövetkező néhány évben az űrtevékenységgel kapcsolatos programok számára (pl. Galileo), mára pedig az EU ellenőrzési tevékenységében a távérzékelési adatok meghatározó szerepet játszanak.

Ez a nemzetközi integrációs igény volt a mozgatórugója annak, hogy a szakindítást magyar és angol

nyelven is kezdeményeztük: a magyar szaknyelv ápolása mellett fontos, hogy az esetlegesen magyarul nem vagy nem jól tudó hallgatónak is lehetőséget adjunk a továbbtanulásra. A szakra elsősorban szakirányú (földtudományi, fizikus vagy mérnök) alapidplomával (BSc) lehet bekerülni, de igyekeztünk biztosítani a legszélesebb kör számára, hogy kreditátvitellel, illetve különbözői kreditek utólagos megszerzése esetén más szakterületekről (pl. másoddiplomásként) is különösebb nehézség nélkül mód legyen a szak elvégzésére.

A szervezeti keretet az ELTE biztosítja a geofizikus szakon belül, de az űrkutató-távérzékelő szakirányon az oktatás a MŰI által támogatott kutatóhelyek aktív részvételével fog beindulni, a MŰI, illetve az Űrkutatási Tudományos Tanács folyamatos szakmai koordinálásával.

A négyféléves képzés összesen 120 kreditértékű tárgykínálatának egy része szükségszerűen a matematikai, fizikai és földtudományi alapozó tárgyakat öleli fel. A kötelező szaktárgyak körébe a csillagászat, geofizika (a Föld és a bolygók nehézségi erőtere, a felsőléggör-fizika, a Nap-Föld relációk), a vetülettan, az égi mechanika, a meteorológia, a napfizika, a távérzékelés, helymeghatározó rendszerek, műholdas geodézia, űrtudomány (űreszközök, űrtávközlés) tartozik. Ezt választható tárgyak listája egészíti ki, pl. távérzékelés a meteorológiában, űrjog, űrélettan, rakéatechnika, az űrkutatás nemzetközi szervezetei. A tanulmányokat 20 kreditpont értékű szakdolgozat zárja.

A mesterképzés szakirányú programjának alapvető célja olyan szakemberek kibocsátása, akik képesek ellátni az erőforrás- és nyersanyagkutatás, a környezetfelmérés és környezetvédelem távérzékeléssel kapcsolatos aktuális feladatait, ebben irányító és elméleti továbbfejlesztő szerepet is képesek betölteni. Hangsúlyos a kapcsolódó nemzetközi együttműködésekben való részvételre való felkészítés. Az egyetemi képzésből mesterdiplomával kilépők tudásbázisa lehetővé teszi az elhelyezkedést a szakterületükhöz kapcsolódó vagy környezet- és természetvédelmi tudományos kutatóintézetekben, nemzeti szakszolgálatoknál, és szakhatóságoknál, nagyobb önkormányzatoknál, és természetesen ipari és geoinformatikai cégeknél, kutatóvállalatoknál, kis- és középvállalkozásoknál. Nagy hangsúlyt fektetünk az elméleti és gyakorlati képzés harmonikus egyensúlyának kialakítására, és – például a szakdolgozati témák kiválasztása útján – a gyakorlati alkalmazásokra.

Úgy véljük, hogy a kialakított tanterv, az intézmény hagyományai és a szakterület várhatóan folyamatos

szakmai figyelme biztosítékot nyújt a magas szintű szakmai képzésre. Nemzetközi szinten pedig az angol nyelven való oktatás lehetősége biztosítja a piacképes tudást és a versenyképességet. Az úrkutató-távérzékelő szakirányú képzettséggel rendelkezők közvetlenül be tudnak kapcsolódni majd az EU úrpolitikájából fakadó feladatok megoldásába, segítve sikeres szereplésünket a XXI. század ezen húzóágazatának hazai és nemzetközi működtetésében.

Dr. Székely Balázs

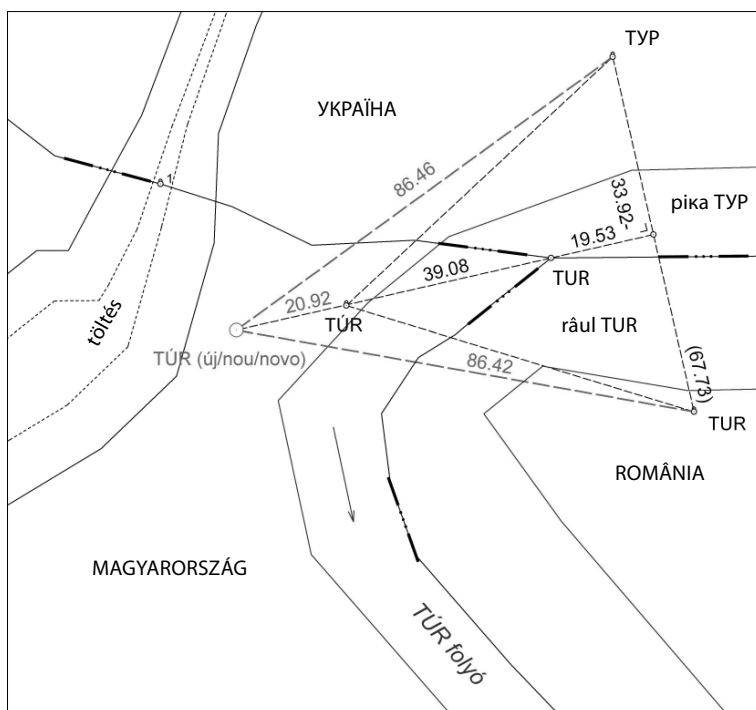
A TÚR HÁRMASHATÁRPONT MAGYAR OSZLOPÁNAK ÁTTELJEZÉSE

Az országok közötti államhatárpontok között – mint ahogy a települések között is – különleges helyet foglalnak el a hármashatárpontok. Ezen különleges határpontok közül is kiemelt figyelmet érdemelnek azok, amelyek folyókban vannak. Ezek természetesen fizikailag nincsenek megjelölve, helyüket a csatlakozó három ország területén, valamilyen geometriai alakzatban elhelyezett, a békeszerződésben meghatározott jelekkel jelölik meg. Magyarország államhatárán két ilyen különleges határpont található: a „Tisza” és a „Túr” (1. ábra).

A „Túr” határjel helyzetét Magyarország, Románia és Ukrajna területén elhelyezett oszlopok határozzák meg. Ezek közül a magyar oszlop a Túr folyó medrének természetes változása következtében veszélybe került: fennállt annak a veszélye, hogy a magyar oszlop a szakadó partról a folyóba zuhan. Ennek elkerülésére a magyar–román határmegbízottak és a Magyar–Ukrán Határbizottság megbízta a magyar műszaki szakértőket, hogy a „Túr” határjel magyar oszlopát biztonságos helyre helyezték át. Ezt megelőzően a szakadó part bevédése is szóba került, azonban annak tervezett költsége olyan mértékű volt, hogy helyette a lényegesen kisebb költséggel járó áthelyezés mellett született döntés.

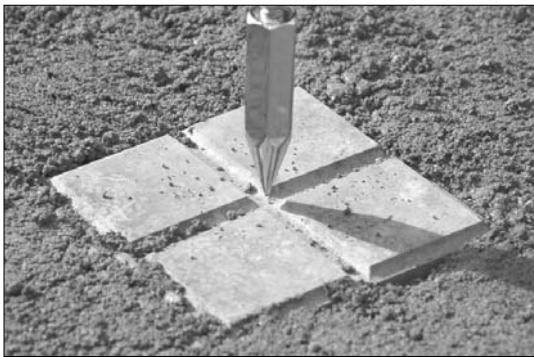
1. ábra A szakadó parton lévő „Túr” határjel magyar oszlopa (a szerző felvételei)

2. ábra A „Túr” magyar oszlopa áthelyezésének terve

3. ábra Az oszlopok kimozdítása

4. ábra Az áthelyezett magyar oszlop földalatti jelét helyettesítő kerámia lap

A magyar oszlop áthelyezéséhez – a határ-megbízotti és határbizottsági felhatalmazás ellenére – a szomszéd országoknak is hozzá kell járulniuk. A FÖMI Államhatárügyi osztálya a román és ukrán műszaki szakértőkkel való helyszíni egyeztetés után megtervezte a magyar oszlop új helyét (2. ábra).

5. ábra Az áthelyezett és felújított magyar oszlop, és akik végrehajtották (Kovács Lajos, a szerző, Angyal László, Varga Norbert, Busics Imre (FÖMI), Bence István (FVM))

A tervezetet megküldte a szomszéd országok szakértőinek, akik egyetértettek a tervezettel.

A tervezet elfogadása után a konkrét áthelyezést kellett megtervezni. Az első kérdés az volt, az egyes részek hogyan illeszkednek egymáshoz, összecsapolták-e azokat. Ugyanis, ha a részek károsodás nélkül szétválaszthatók, költséget takaríthatunk meg, mivel nem kell új oszlopokat készíteni. A megbízott vállalkozó kellő teherbírású géppel a felső oszlopot sérülésmentesen leemelte, majd a fekvő részt is kimozdította (3. ábra), és a tervezett új hely közelébe szállította.

A magyar határoszlopot, amelynek fekvő és álló oszlopa egyenként 1,4 tonna súlyú, betonalapra helyezték, tehát a biztonságos helyen is betonlapot kellett készíteni, amelybe a tervezett új koordináta alapján kerámia lapot építettünk, amely a földalatti jel funkcióját tölti be (4. ábra).

Az alap elkészítése után következett az oszlopok új helyre való elhelyezése. A fekvő oszlopon csap-pal jelöltük a központ helyét, így két – közel 90°-ban felállított – műszerrrel azt a központ fölé helyeztük. A fekvő oszlop elhelyezése után az álló oszlopot is a központ fölé állítottuk fel.

Ez után következett a magyar oszlop felújítása: a régi festék lecsiszolása, majd az alapszín és a felségjelek újrafestése. Az áthelyezett magyar oszlop felújítása ezzel – 2007. október 19-én – befejeződött (5. ábra).

A fizikai áthelyezés befejeződött, azonban a magyar oszlop új helyzetét a szomszéd országoknak is el kell fogadniuk. A magyar műszaki szakértők

ennek érdekében háromoldalú szakértői találkozót szerveztek (november 20–22.), melyen a szomszéd országok szakértői mellett vendégként – tapasztalat szerzés céljából – horvát szakértők is részt vettek. A találkozón helyszíni (GPS, klasszikus) mérésel bizonyítottuk, hogy a magyar oszlopot a szomszéd országok műszaki szakértői által is elfogadott helyen állítottuk fel. A pontosságot illetően a tervezetthez képes a magyar oszlopot $\pm 0,036 < \pm 0,20$ m pontossággal helyeztük el.

A magyar oszlop új helyének végleges elfogadását – az IRM közreműködésével – diplomáciai úton kérjük a szomszéd országoktól.

Hodobay-Böröcz András

FIG MUNKAHÉT, KÖZGYŰLÉS, KONFERENCIA

**Hong Kong, Kína
2007. május 11–17.**

2007. május 11–17. között rendezett munkahét, konferencia és közgyűlés az első jelentős FIG esemény volt a FIG XXXIII. Münchener Kongresszusa után, és ugyancsak az első feladata volt az újonnan megválasztott FIG elnökségnek és *Stig Enemark* elnöknek.

A Münchener Kongresszust követően az elnökségnek az volt a feladata, hogy meghatározza a FIG szakmai stratégiáját a 2007–2010. közötti időszakra és jóváhagyja a 10 állandó bizottság ugyanarra az időszakra vonatkozó szakmai munkatervét.

A FIG munkahét tulajdonképpen a FIG évente megrendezett legnagyobb rendszeres eseménye, mely az éves közgyűlésből és a plenáris, technikai szekciókon tartott előadásokból áll. A program az utóbbi időben bővült 2 nappal, de ez csak az elnökségi tagokra, illetve a bizottsági elnökökre vonatkozik. Ez a 2 nap megelőzi a konferencia rendes programját. Az első napon az elnökség tart egész napos megbeszélést, a második napon az állandó bizottságok elnökei és az elnökség tagjai tartanak konzultációt, ez az ún. ACCO megbeszélés.

ACCO megbeszélés

Az állandó bizottsági elnökök konzultációján beszéljük meg azokat a feladatokat, melyek a FIG szakmai tervének végrehajtásával, megvalósításával kapcsolatos. Hong Kong-ban az alábbi témákat vitattuk meg:

1. A Hong Kong-i technikai szekció programok összeállításának tapasztalatai, megbeszélése.
2. A 2008. Stockholm Munkahét technikai szekció programjának előkészítése.
3. A FIG konferenciákon elhangzó előadások előzetes minősítése. Felmerült annak az igénye, különösen az egyetemi oktatók köréből, hogy a FIG konferenciákra szánt előadásokat lehessen előzetesen minősíteni és így tudományos szempontból is értékelhetővé tenni. Ezt a lehetőséget a FIG elnöksége támogatja és a jövőben lehetséges lesz – nem kötelezően, aki kéri – az előadások előzetes minősítése. A minősítést az elnökség által elfogadott szakmai bizottságok fogják elvégezni és a minősített előadásokat jelölik a konferencia programokban. Természetesen a nem előminősített előadások ugyanúgy elhangozhatnak, nincs kizáró ok. A FIG világszerte növekvő elismertségének az egyik legfőbb oka – lévén nem egy tudományos szervezet –, hogy lehetőséget ad minden szakembernek, szakmához tartozó minden területnek a világ összes régiójából előadás tartására, melyet a résztvevők meghallgatják, még akkor is, ha az előadás nem tudományos szintű, és esetleg rossz angolsággal adják elő azokat. Ha már valaki több ezer kilométert utazik drága pénzen, legyen lehetősége arra, hogy elmondja, mi történik az adott ország különböző szakmai területein.
4. 2007. november 12–15. között tartandó FIG Regionális Konferencia Costa Rica, San José szakmai programjának előkészítése. A technikai szekciók szakmai programját az állandó bizottsági elnököknek kell mindig összeállítani a beérkezett előadások alapján.
5. A FIG elnökség egy rendszeres virtuális folyóirat megjelenítését tervezi. Ennek kivitelezéséről folytattunk konzultációt.

Közgyűlés

A közgyűlést két fordulóban, május 13-án vasárnap és 17-én csütörtökön tartották meg.

Főbb napirendi pontok és döntések:

- új rendes tag- és egyéb tagfelvételek;
- *Prof. Holger Magel-t*, az előző 2002–2006. évi periódus FIG elnökét tiszteletbeli elnöknek választották;
- FIG 2007–2010. munkaterv ismertetése;
- az ENSZ szervezeteivel és a Világbankkal történő együttműködés beszámolója, további bővítése;
- testvér szakmai szervezetekkel való kapcsolat bővítése;

- döntés a 2012. évi FIG Working Week helyszínéről. A közgyűlés elfogadta és megszavazta: Róma lesz házigazdája az eseménynek;
- a 2006. évi pénzügyi beszámoló;
- az állandó bizottságok 2007–2010. munkatervének ismertetése;
- beszámoló az elkövetkezendő FIG események szervezésének helyzetéről. A házigazdák rövid beszámolója:
 - 2007. Regionális konferencia San José, Costa Rica,
 - 2008. Working Week Stockholm, Svédország,
 - 2009. Working Week Eilat, Izrael,
 - 2010. Kongresszus Sydney, Ausztrália,
 - 2011. Working Week Marrakesh, Marokkó.

Technikai szekciók

A konferencián 64 szekcióban 300 előadás hangzott el. A szekciókat és az előadásokat az állandó bizottságok által lefedett szakmai témák szerint állították össze, és előfordultak közös szekciók is. A szakmai program összeállítása – a beérkezett előadások alapján – a bizottsági elnökök feladata. A korábbi tapasztalatoknak megfelelően a legtöbb előadás most is a földügyi igazgatás, kataszter témakörben érkezett. A beérkezett több mint 70 előadás 14 önálló és 5, más bizottsággal közös szekcióban hangzott el. A program tervezése nem volt könnyű feladat, hiszen az előadásokat témák szerint kellett válogatni, majd a szekciókat összeállítani és a levezető elnököket kiválasztani. Ezt a munkát közösen *Iván Gyula* kollégámmal végeztük el.

Magyar részvétel

A konferenciának négy magyar résztvevője volt. Természetesen „hivataltól” *Márkus Béla* a 2. Bizottság (oktatás) elnöke és jómagam, mint a 7. Bizottság (kataszter, földügyi igazgatás) elnöke, valamint dr. *Mihály Szabolcs*, a FÖMI főigazgatója és *Iván Gyula*, a 7. Bizottság titkára. Mind a négyen tartottunk előadást és szekció elnökként is közreműködtünk.

Magyar előadások

Prof. Márkus Béla – Jancsó Tamás: Reuse and sharing of e-learning materials inside the EU

Iván Gyula – Szabó Gábor – Weninger Zoltán: Integrated Land Information Services in the Hungarian land administration

Dr. Mihály Szabolcs: The Hungarian SDI strategy

Osskó András: Cadastre, Land administration and e-government

Egyéb programok

A konferencia helyszíne a Kawloon Shangri-La konferencia-hotel volt kitűnő adottságokkal, alkalmas a szakmai programok és fogadások, bankettek lebonyolítására.

Természetesen a konferencia szakmai programja mellett a résztvevőknek lehetőségük volt a szakmai intézmények meglátogatására és városnézésre, külön díj ellenében.

Hong Kong egyébként ma is fantasztikusan nyüzsgő, gazdaságilag fejlett terület, a helyiek szerint nem sok változás történt mióta Kína része. A város lakossága nemzetközi: indiai, európai üzletek, cégek, ugyanúgy megtalálhatóak, mint a kínaiak. A fantasztikus felhőkarcolók, luxus épületek és egyéb attrakciók az idegenforgalom számára is vonzó környezetet teremtenek.

Osskó András

FIG 7. Bizottság elnöke

FIG 7. BIZOTTSÁG ÉVES KÖZGYŰLÉSE

Szöul, Dél Korea 2007. május 18–23.

A Nemzetközi Földmérő Szövetség, a FIG, 7. Bizottsága (Kataszter, Földügyi Igazgatás) hosszú ideje minden évben önállóan, más FIG eseménytől elkülönítve rendezi meg éves közgyűlését. Ennek elsődleges oka, hogy az utóbbi évtizedben a kataszter, az ingatlan-nyilvántartás, a földügyi igazgatás a szakma legfontosabb területévé vált, és e területek iránt hatalmas az érdeklődés a világ minden régiójában, országában. Ennek eredményeként minden évben van jelentkező a közgyűlés megrendezésére, a delegátusok igénylik és szakmailag mindig megfelelő programot tudunk összeállítani.

A 2007. évben a Dél-Koreai Köztársaság fővárosában, Szöulban, május 18–23. között tartotta a FIG 7. bizottsága éves közgyűlését, közvetlenül a Hong Kong-ban rendezett FIG Working Week után. A Koreai Földmérők Szövetsége, illetve a Koreai Kataszter a rendezésre vonatkozó szándékát már 2005-ben bejelentette, úgyhogy bőven volt idő, ennek ellenére – elsősorban a kommunikációs nehézségek miatt – nem volt probléma mentes.

A 7. Bizottság magyar elnökségének – Osskó András elnök, Iván Gyula, Tóth Mária – a 2007. évi közgyűlés megszervezése volt az első megméretetése és rendkívül fontos volt, hogy sikeres eseményt rendezzünk.

Koreai részről a Koreai Kataszter volt a fő szervező. Korábbi tapasztalatom alapján tudtam, hogy a koreaiak kitűnő szervezők és presztízs kérdést csinálnak, hogy sikeres eseményt hozzanak tető alá, a szervezés mégis nehéz volt. A nehézségek ellenére a koreai szervezők – velünk együtt – kitűnő munkát végeztek, rendkívül sikeres eseményt rendeztünk.

A mi feladatunk elsősorban a szakmai program összeállítása volt, amely sosem egyszerű munka. Az ötnapos program – amely a FIG 7. Bizottság hagyományainak megfelelően – három nap közgyűlés, egy nap nyílt szimpózium a rendező ország szakembereinek részvételével és egy nap technikai kirándulás, mely szakmai látogatás és városnézés kombinációja.

A közgyűlés helyszíne és a szállás a Hotel Intercontinental, Szöul egyik legnagyobb és legjobb szállodája volt (a részvételi díj ezt nem tükrözte, a többlet költséget a Koreai szervezők fizették), mely a közgyűlés sikeres lebonyolításához – minden szempontból – kitűnő infrastruktúrát és környezetet biztosított.

A nyílt szakmai szimpózium helyszíne a szálloda melletti Kongresszusi Központ volt, mely szintén minden igényt kielégített.

Az éves közgyűlésen 14 országból 22 delegátus és a rendező országból 19 szakember vett részt. A viszonylag alacsony számú részvételt befolyásolta az előző heti Hong Kong-i FIG konferencia, illetve a távoli ázsiai helyszín, mely sok ország delegátusának drága volt. A viszonylag alacsony részvétel ellenére egy újabb ország megjelenését üdvözölhattük. Mongóliából két delegátus érkezett. A mongol szakmai szövetség a FIG Müncheneri Kongresszusán lett FIG tag. Mongóliában is folyik – nemzetközi segítséggel – a kataszter, ingatlan-nyilvántartást létrehozó projekt, mely ismételten bizonyítja, nincs a világnak olyan régiója, országa, ahol a földügyi igazgatás, mint a gazdaság egyik legfontosabb infrastruktúrája a politikai és gazdasági döntéshozók részéről ne lenne fontos és támogatott.

A FIG 7. Bizottság éves közgyűlése rendkívüli politikai és anyagi támogatásban részesült, mely Európában, de különösen Magyarországon, elképzelhetetlen lenne. A Koreai Kataszter, KCSC és a felügyeletét ellátó Belügyminisztérium, MOGAHA, fő támogatóként minden szakmai és társadalmi eseményen a legmagasabb szinten képviselte intézményét. A Koreai Kataszter elnöke, Kong Min Bae úr és a

miniszter, illetve helyettesei számos alkalommal megisztelték a közgyűlés különböző eseményeit.

Közgyűlés

Az ötnapos program első két napja a tíz technikai szekcióban a közgyűlés rendes munkájával telt el. A közgyűlés a Koreai Kataszter elnöke és a belügyminiszter helyettes megnyitójával kezdődött, majd a hagyományok szerint a rendező ország számolt be szakmai eredményeiről és a Koreai Kataszter, ingatlan-nyilvántartás munkájáról. két szekcióban négy koreai előadás hangzott el. Koreában hihetetlen nagy összeg áll rendelkezésre új kataszteri felmérés végrehajtására és talán az egyetlen ország, tudomásom szerint, mely új helyszíni felmérés segítségével kívánja létrehozni az új digitális kataszteri térképet. Az informatika, térinformatika, illetve ezek alkalmazása terén rendkívül fejlettek és a digitális szolgáltatások terén lehetőségeik messze meghaladják az európai átlagot. Ugyanez vonatkozik az e-kormányzás alkalmazásában is, ebben a műfajban a világon az első között vannak. Csak egy megjegyzés, Dél-Korea a világ 12. legnagyobb gazdasága!

Ahogy említettem, 2007 egy újabb négyéves periódus első éve nemcsak a 7. Bizottság, de a FIG életében is, ezért az első nap délutáni szekciói, a 2006. októberi Müncheneri FIG kongresszus beszámolójával és a munkaterv ismertetésével teltek el. Paul van der Molen, a FIG alelnöke ismertette a Nemzetközi Földmérő Szövetség 2007–2010. közötti munkatervét, szakmai stratégiáját. Ezt követően röviden beszámoltam a 7. Bizottság elkövetkező négyéves periódusára vonatkozó munkatervéről, melyet a FIG elnöksége, a müncheni kongresszussal együtt jóvá hagyott, és amely összhangban van a FIG munkatervével.

A FIG szakmai tevékenysége a tíz állandó bizottság alapján realizálódik, a bizottságok munkatervét azok munkacsoportjai hajtják végre, szintén munkaterveik alapján.

A munkacsoportok munkatervét azok elnökei készítették el a 7. Bizottság munkaterve alapján, és ők tájékoztatták a delegátusokat egyenként a munkatervekről. Ez azért fontos, hogy a delegátusok válasszani tudjanak, mely munkacsoport munkájában kívánnak részt venni az elkövetkezendő négy évben.

A közgyűlés második napjának programjai: a 2008. évi, Stockholmban rendezendő FIG munkahét speciális technikai szekció szakmai előkészítése „Fejlődő országok nagyvárosaiban létesült szegénynegyedek, pénzügyi támogatása”, ország riportok, e-kormányzás, e-szolgáltatások a kataszter, földügyi

igazgatás területén. Ebben a szekcióban tartott előadást *Iván Gyula* „Új e- szolgáltatások a Magyar Egységes Ingatlan-nyilvántartásban” címmel.

Az utolsó napon az elkövetkezendő FIG és egyéb szakmai eseményekről adunk tájékoztatást. Kiemelendő a 2007 novemberében, Costa Rica-ban rendezendő FIG Regionális Konferencia és a 2008. júniusában, Stockholmban rendezendő FIG munkahét.

A jövő évi FIG 7. bizottság éves közgyűlését az Olasz Földmérő Szövetség rendezi Veronában, szeptemberben.

Nyílt Szimpózium

Hosszú évek óta az éves közgyűlés része a nyílt szakmai szimpózium olyan témában, mely a rendező országnak és természetesen a 7. bizottságnak is fontos. A cél az, hogy a hazai szakemberek is részt vegyenek az eseményen tájékoztatást kapva a nemzetközi trendekről. Az előadásokat a 7. Bizottság, illetve a régió szakemberei tartják, így lehetőség van a nemzetközi példák, valamint a régió eredményeinek bemutatására is. Ebben az évben a nyílt szimpózium címe: „Good practice in Cadastre and Land Registry”, vagyis a jól működő kataszter és ingatlan-nyilvántartások bemutatása volt. A szimpóziumon öt koreai, két japán, egy hong kongi és hat 7. bizottsági előadás hangzott el, többek között *Iván Gyula* „Unified Land Administration for a better spatial data infrastructure” előadása. A szimpóziumon 300–400 koreai szakember vett részt, az előadásokat szinkron tolmácsok fordították.

A szimpóziummal egy időben tervezték a koreai szervezők a Koreai Kataszter kiállításának megnyitását, melyet ugyancsak a Kongresszusi Központban rendeztek. Nagy megtiszteltetés érte a 7. Bizottságot, illetve az éves közgyűlést, mert a szimpózium 2. délelőtti szekciója a kiállítás megnyitó ünnepsége volt.

A megnyitó ünnepség a Kongresszusi Központ báltermében 3000 résztvevővel zajlott le. Az ünnepségen, mint díszvendég, megjelent több honi miniszter, közéleti személyiség és számos magas rangú külföldi vendég. *Paul van der Molen* urat, a FIG alelnökét és személyemet kiemelt díszvendégként, a miniszterekkel egy szinten kezelték, de a többi FIG delegátus is a VIP széksorokban foglalt helyet. Az ünnepi megnyitó bő órát tartott, percre pontos időbeosztásban. A Koreai Kataszter elnöke, a belügyminiszter és két közéleti személyiség rövid üdvözlő beszéde után tartottam előadást, mint egyetlen előadó, „The Roles of Cadastre in the Future”, „A kataszter jövőbeli szerepe” címmel. Az esemény fontosságát mutatta, hogy a megnyitó ünnepség levezetésére a Koreai köztele-

vízió vezető műsorvezetőjét (egyébként egy rendkívül szép hölgyet) kérték fel és nívós művészeti program gazdagította a megnyitót.

Amit már számtalanszor tapasztaltam és leírtam, mindig irigységgel tölt el, hogy a világ számos országában milyen megbecsülést kap a földügyi igazgatás, a földmérő szakma. Ez kifejeződik a politikai, gazdasági és média támogatásban. Ezekben az országokban a politika és a gazdaság szereplői tisztában vannak azzal, hogy a kataszter, az ingatlan-nyilvántartás, a földügyi igazgatás a piacgazdaság egyik legfontosabb infrastruktúrája. Ezt kifejezésre is juttatják, hirdetik a nyilvánosság felé, és tevékenységét, munkáját nem akadályozzák, mint nálunk sokszor.

Technikai kirándulás

Az éves közgyűlésnek ugyancsak része a technikai kirándulás, mely kombinációja szakmai intézmények meglátogatásának és városnézésnek. Először látogatást tettünk egy szöuli kataszteri hivatalnál, majd a katasztert felügyelő Belügyminisztériumban. A 7. Bizottság öt tisztségviselőjét a miniszter személyesen fogadta, mintegy 30 perces beszélgetést folytattunk és koreai szokás szerint megajándékoztak mindenkit. A többi delegátus a minisztérium munkájáról kapott tájékoztatást. A városnézés során meglátogattuk többek között az egykori királyi rezidenciát és több nevezetességet.

Konklúzió

A 7. Bizottság 2007. évi közgyűlése – a viszonylag kisebb létszámú nemzetközi részvétel ellenére is – sikeres volt. Ez köszönhető volt a kitűnő szervezésnek, a kiváló konferencia helyszínnek, valamint a jó szakmai programnak. A szakmai program megszervezése elsősorban a mi feladatunk és így sikerünk is volt, de az egyéb szervezésből is kivettük részünket.

A koreai közgyűlés volt az első megmérettetése a 7. Bizottság magyar elnökségének és fontos volt, hogy sikeres legyen. A külföldi vélemények szerint, de mi is úgy gondoljuk, jó bemutatkozás volt és reménykedünk hasonló folytatásban. Nagy szerepe volt a sikerben *Iván Gyula* és *Tóth Mária* munkájának.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani *dr. Mihály Szabolcs* főigazgató úrnak a FÖMI támogatásáért, a technikai háttér és egyéb infrastruktúra biztosításáért.

Végül és nem utolsósorban köszönetet mondok a Fővárosi Földhivatalnak kiutazásom anyagi támogatásáért.

Osskó András
FIG 7. Bizottság elnöke

ÚJ CAMPUS AVATÁSA SZÉKESFEHÉRVÁRON¹

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara új oktatási épületét avatták fel 2007. október 27-én, szombaton a „Királyok városában”. Ez új korszakot jelent a Kar életében. Mostanra elértünk oda, hogy korszerű, a kor igényeit kielégítő infrastruktúrával tudjuk fogadni a hallgatókat. Ez érvényes erre az új épületre, az ezzel egyidőben elkészült kollégiumi felújításra, valamint a főépület év elején átadott új szárnyára is. Mindehhez hozzájárul a különböző pályázatok révén korszerűsített műszer és számítógépparkunk.

Say Ferenc tervei alapján 1899-ben indult el a gyalogsági laktanya területének kisajátítása, majd 1901-ben a megvalósítása, mely majd tíz évig tartott. A II. világháború után a terület a szovjet parancsnokság felügyelete alá került. 1947-ben ugyan visszakerült rövid időre városi fennhatóság alá, de a kisebb felújítások után ismét a szovjet csapatok vették birtokba. A területet az 53/1991. (III. 31.) Korm. rendelet adta át a GEO kezelésébe oktatási célú hasznosításra. Az agrártárca anyagi támogatásával

Az 1900-as évek elején

2007. októberében

elindult az épület állagmegóvása, elkészültek a felújítási tervek, megkaptuk a jogerős építési engedélyt. Ekkor elkészült a tetőcsere, a nyílászárók részleges felújítása és néhány apróbb munka. Sajnos pénz hiányában ezzel le is álltak a munkálatok.

2005. decemberében kaptuk a lehetőséget, hogy a köz- és magánszféra partnerségét jelentő PPP (Public-Private Partnership) konstrukcióban kialakíthatjuk a régóta megálmodott campust. A STRABAG-MML Magas- és Mérnöki Létesítmény Építő Kft. és a STRABAG Oktatási PPP Ingatlanhasznosító és Szolgáltató lettek a befektetői tervek nyertesei. A döntés után 2007. januárjában indult a tervezés, az engedélyezés, majd tavasszal megkezdődött a kivitelezés is. A beruházás 600 millió forintos keretből valósult meg, ehhez járult még a Kollégium 250 milliós felújítása. Az új épületben kap méltó helyet a Földügyi és Térinformatikai Tudásközpont is.

Az új campus avató ünnepségén Prof. Dr. Faragó Sándor rektor emlékeztetett arra, hogy az Egyetem két év alatt 13 milliárd forintot fordított az infrastrukturális fejlesztésre. A „PirosAlma„ Mater hallgatói számára ez az új épület, az év elején átadott „Sziklatömbbel” (GEO új épületszárnya) az „európai szintű„ minőségi oktatást teszi lehetővé. A rektor hangsúlyozta, hogy a Karon már megvalósult a felsőfokú oktatás teljes spektruma: az alapképzés mellett folyamatban van a mesterszakok indítása, s az idei évtől a geoinformatikai doktori képzés is elindult.

Köszöntőjében Prof. Dr. Manherz Károly, az Oktatási és Kulturális Minisztérium felsőoktatási és tudományos szakállamtitkára emlékeztetett arra, hogy az 1990-es években kezdődött meg az a folyamat, amelynek eredményeként már az országban több egykori laktanya-épületben működik felsőoktatási intézmény. Hangsúlyozta, a Karon a minőségi felsőoktatás olyan gyakorlatorientált jelleggel párosul, amely a gazdasági élet szereplőivel való szoros együttműködést eredményezi, és ehhez a szaktárca a kar jelenlegi hallgatói létszámát a jövőben is biztosítani kívánja.

Dr. Magyar Bálint, a Miniszterelnöki Hivatal fejlesztéspolitikai államtitkára szerint az új tudásközpont a város és a régió szakember igényeinek kielégítésé-

¹ Fotók: Dobos Dániel

ben is fontos szerepet képes játszani. Említette továbbá, hogy a hallgatókért folytatott versenyben az oktatási intézmények felelőssége az, hogy piac képes tudást nyújtsanak, a kormányzaté pedig, hogy mielőbb elkészüljön az a pályakövetési rendszer, amelyből a fiatalok láthatják, melyik diplomával, milyen elhelyezkedési esélyeik vannak. Az államtitkár tájékoztatott arról is, hogy a TIOP (Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program) keretében újabb 60 milliárd forintot használhatnak fel a központi régió kívüli térségekben a természettudományi és műszaki képzési infrastruktúra támogatására.

Göggös Zoltán, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára elmondta, hogy korszerű képzésben részesülő fiatal szakemberek nélkül nem lenne megvalósítható a földügyi rendszer további informatikai fejlesztése. Ebben komoly szerepet kaphat a GEO és annak munkatársai, valamint számítanak az itt végző szakemberekre is.

Warvasovszky Tihomér, Székesfehérvár polgármestere ünnepi beszédében a „koronázóváros” gazdasági élete és a piac képes tudást adó képzés összefüggéseiről beszélt. Budapest után a koronázóváros adja az ország legjelentősebb gazdasági kapacitását, s ennek fenntartásához kell a tudományos háttér is. A tudásközpont az Alba Innovációs Park része. Fontos, hogy létrejött az Alba Regia Felsőoktatási Konzorcium, melyet több mint negyven jelentős vállalkozás, gazdasági társaság is támogat.

Balsay István, a Fejér Megyei Közgyűlés alelnöke ironikusan állapította meg, hogy csak most fejeződött be a szovjet csapatok kivonása, hiszen a laktanyát sikerült végre hasznosítani. Mint korábbi polgármesternek, része volt a folyamat elindításában, és nagy öröm annak beteljesülésénél is je-

len lenni. Külön öröm számára, hisz ő is az Egyetem diákja volt Sopronban.

Prof. Paul van der Molen, a FIG (Földmérők Nemzetközi Szövetsége) alelnöke üdvözölte az avatón megjelenteket. Elmondta, őt olyan nevet tud idézni, akik sokat tettek a magyar földügy érdekében a FIG-en belül, és közülük négyen kötődnek a GEO-hoz. A professzor az ENSZ Egyetem Földügyi Iskolájának (UNU School for Land Administration) vezetője, így jól látja, hogy a földmérés közeli feladatai közül kiemelkedik az ingatlan-nyilvántartás, melynek oktatása és fejlesztése láthatóan itt a GEO-ban jó körülmények közé került.

Ezt követően Prof. Dr. Faragó Sándor rektor átadta a nemzeti színű szalagot, majd átadta az új épület kulcsait.

Prof. Dr. Márkus Béla dékán a kar jelmondatát idézte: Hagyomány és korszerűség. A 45 éves GEO kinyitja a Kar kapuit a földügy előtt, hagyományos alázattal, de most már korszerű környezetben képes szolgálni a szakmát. Hangsúlyozta, célunk továbbra is, hogy jól képzett mérnökökkel lássuk el az országot. Ezt követően elismerő okleveleket és ajándékot adott át azoknak, akik hatékonyan támogatták a megvalósítást. Az elnökség tagjain kívül elismerésben részesültek:

- Fekete József műszaki gazdasági főigazgató-helyettes (Nyugat-Magyarországi Egyetem), aki folyamatosan élön tartotta a kapcsolatot az OKM, a STRABAG és Karunk között, koordinált mind a tervezés, mind a kivitelezés idején, tanácsaival segítette napi munkánkat;
- Göde Ferenc vezetőépítész (Fehérvár Építész Kft.), a beruházás vezető tervezője, aki munkatársaival a Campus megálmodásától, a különböző szintű tervek elkészítésén keresztül folyamatosan segített a megvalósításban. Az Iroda munkájának köszönhető Kollégiumunk sikeres felújítása is;
- Szabó Bakos György irodavezető (Székesfehérvár Megyei Jogú Város Építésigazgatási Iroda), aki ta-

nácsaival, hasznos ötleteivel és segítőkészségével mindenkor támogatta céljainkat, sikeresen lerövidítette hatósági eljárásokat, és ezzel nagymértékben hozzájárult a gyors kivitelezéshez;

- **Selmeczi Gábor** főépítésvezető (STRABAG), aki az igényeink és a költségvetés szorításában társ tudott lenni, folyamatosan kereste az utat a problémák megoldására, a kölcsönös előnyökön alapuló megoldásokat, segített ötleteivel, javaslataival;
- **Kükedi Lajos** regionális kereskedelmi vezető (Garzon Bútor Zrt.), az aula, az oktatótermek, az irodák és lakószobák bútorainak színvonalas megtervezéséért és legyártatásáért, a rugalmas munkáért;
- **Dr. Szepes András** általános és gazdasági dékán-helyettes (Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar), a beruházás kari szinten történt koordinálásáért, áldozatos és lelkiismeretes munkájáért.

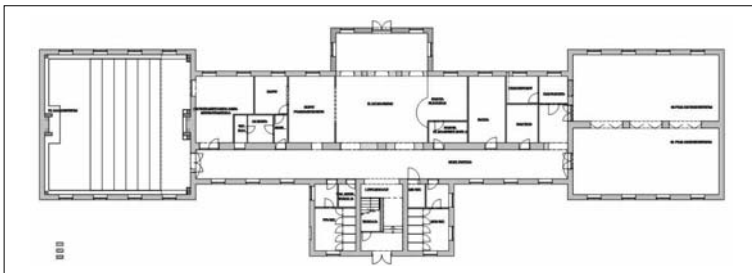
Az esemény jó alkalmat adott arra, hogy **Boran Lončarić** igazgató (GISDATA), **Oláh Attila** ügyvezető (ESRI Magyarország Kft.) és **Prof. Dr. Márkus Béla** kuratóriumi elnök (uniGISopen Alapítvány) aláírja azt az Együttműködési megállapodást, melynek ke-

retében a GEO folyamatos információkat fog kapni az ESRI legújabb eredményeiről, továbbá a GISDATA cég egy fő részére ösztöndíjat alapít.

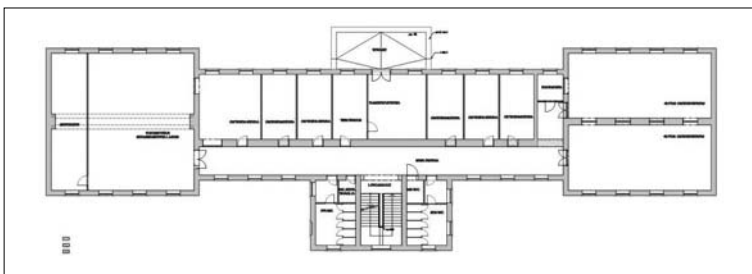
Már az előző napon megkezdődtek és szombaton is folytatódtak a megbeszélések a GEO és hollandiai ITC vezetése között a két intézmény közös oktatásának megvalósításáról. Ezen **Prof. Dr. Márkus Béla** dékán, **Prof. Martin Hale**, az ITC kutatási rektorhelyettese és **Prof. Chris Paresi**, az ITC Terület- és településfejlesztési intézetének igazgatója vett részt.

A megnyitó után a vendégek megtekintették az új épületet, mely a tetőtér beépítésével 3 szintből áll. Teljes egészében több mint 3000 m² hasznos alapterülettel, illetve a használati joggal hozzá tartozó 9736 m² területű parkkal rendelkező campus az Alba Innovációs Park első, impozáns objektuma összesen mintegy 600 millió forintos beruházás eredményeként jött létre.

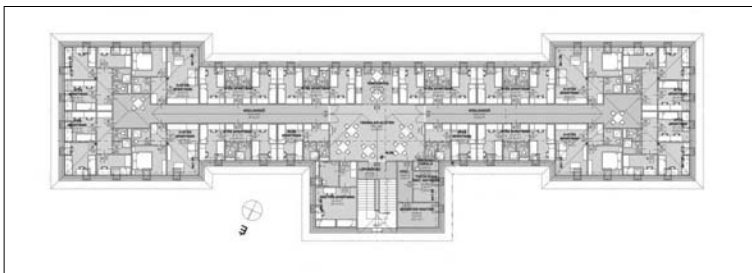
Az aula két oldalán található a porta és a büfé. A földszinten van a nagyelőadó, mely 130 fő befogadására alkalmas. Az épület másik végében 2 szeminárium terem (40–40 fős) kapott helyett. A földszinten két iroda működik.

Az első emeleten vannak az oktatói és kutatói munkaszobák, továbbá egy kiselőadó (60 fős), egy szeminárium terem (40 fős), és itt kapott helyett az eKönyvtár is 20 számítógéppel.

A tetőtérben szálláshelyek épültek. Itt 12 apartmanban (ezeken belül max. 2 ágyas szobákkal) 48 ágy található, van egy ún. mozgáskorlátozottak számára kialakított 2 ágyas szoba, továbbá 4 db 2 lakóhelyiségű apartman 2–2 fő számára, ahol elsődlegesen a vendégprofesszorokat tervezük elhelyezni.

Az épület minden helyiségében lehetőség van az Internet elérésére, részben a korszerű vezeték nélküli hálózaton keresztül.

Dr. Szepes András
– Veres Richárd

ORSZÁGOS MEZŐGAZDÁSZ ÉRTEKEZLET GÖDÖLLŐ-MÁRIABESNYŐN 2007. OKTÓBER 10–11-ÉN

A Pest Megyei Földhivatal szervezésében – a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) Földügyi és Térinformatikai Főosztályának szakmai irányításával – a földhivatalok földvédelmi szakterületén dolgozó mezőgazdász munkatársai országos gazdász értekezleten vettek részt 2007. október 10–11-én Gödöllő-Máriabesnyőn.

A festői szépségű környezetben megtartott kétnapos szakmai rendezvény kiemelt témája a földminősítés aranykoronás rendszerének elméleti összefoglalása volt, kiegészítve az osztálybasorozási eljárás gyakorlati helyszíni ismertetésével.

Az értekezletet Horváth Gábor főosztályvezető nyitotta meg, melyet Kovács László földvédelmi osztályvezető tájékoztatója követett a Pest megyében folyó földvédelmi eljárásokról, amelyek a megye speciálisan összetett társadalmi-gazdasági és természeti környezetében folynak. A magyarországi földminősítési rendszer elméleti-szakmai ismertetését Ripka János minisztériumi szakmai főtanácsadó indította, melyet Pásztor László nyugalmazott főosztályvezető és Számadó József nyugalmazott főosztályvezető-helyettes egészített ki több évtizedes tapasztalataival. A földminősítési rendszerhez kapcsolódó egyéb, számítástechnikai, nyilvántartási és statisztikai kérdéskörökben Kecskés Lajos minisztériumi főtanácsos tartott előadást a jelenlévőknek, amelyet dr. Nagy Olga osztályvezető konzultációs tájékoztatója követett a földvédelmi szakterület aktuálisan felmerülő kérdéseiről, részletesen megvizsgálva és kielemezve valamennyi felvetett problémakört.

Az értekezlet második napját a terepgyakorlat töltötte ki, melynek során a szomszédos Bag település külterületén tártunk fel számos mintateret és hajtottunk végre osztályba sorozást, egybevetve a földminősítési térképeken és a mintatér-jegyzékekben foglaltakat a természetbeni állapottal. Az előző napon átvett elméleti kérdések itt a gyakorlat alkalmával öltöttek testet a mintateret közvetlen szemrevételezése és fizikai vizsgálata eredményeképpen, melynek hasznosságát minden résztvevő munkatárs érezhette.

A magyarországi földminősítési rendszer a földügyi szakigazgatás mintegy negyedik pilléréként köti össze a szorosan összekapcsolódó szakterületeket, az adatszolgáltató és regisztráló ingatlan-nyilván-

tartást, a térképi munkarészeket szolgáltató földmérés és a termőföldek mennyiségi védelmét ellátó földvédelmet. A földminősítési rendszer karbantartása nagy jelentőséggel bír, mivel a jövőben tervezett általános birtokrendezés, az értékarányos földcserék sikeres végrehajtásának egyik feltétele.

Az értekezlet résztvevőit a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület kiadványaival tájékoztatta a tájegység nevezetességeiről és programjairól.

A mezőgazdászok országos értekezlete kitűnő alkalmat nyújtott a földhivatali eljárások során kialakított legjobb gyakorlatokat érintő kölcsönös tapasztalatcserére, amely jelentősen hozzájárul a lakosság, a gazdaság és az agrárszféra változó igényeinek minél színvonalasabb kielégítéséhez.

Kovács László

Pest Megyei Földhivatal ov.

TÍZ ÉVES A HUNGEO

(Magyar földtudományi szakemberek világtalálkozója)

Egy évtizede született meg annak a gondolatnak, hogy a világszerte élő magyar földtudományi szakembereket konferenciára hívjuk. A találkozó célja: lehetőséget biztosítani arra, hogy a Magyarországon, a szomszédos államokban és szétszórtan a nagyvilágban élő magyar földtudományi szakemberek egymás munkáját megismerhessék és támogathassák, másrészt a Magyar Tudományos Akadémia X. (Földtudományi) Osztályához tartozó magyarországi geológusok, geográfusok, meteorológusok, kartográfusok, ill. a földtudósok szakmai kapcsolatát szorosabbá tegye. A világtalálkozókat a Magyarhoni Földtani Társulat rendezi közösen a többi szakmai társulattal, mint pl. MFTTT, MFT, stb. A gondolat továbbélése szempontjából biztató jel, hogy a legutóbbi rendezvényen a résztvevők immár közel negyede 35 éven aluli.

A HUNGEO 2006 Pécsen, a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Földrajzi Intézetében került megrendezésre augusztus 21–25-én „ENERGIAHORDOZÓK NYOMÁBAN PANNON TÁJAKON” címmel.

A Plenáris ülésen kilenc előadás hangzott el a földtudomány minden területéről, mely igen nagy érdeklődést váltott ki, mert napjaink problémáit is felvetették az előadók (pl. meteorológia).

Augusztus 22-én hat szekcióban tartották az előadásokat melyet poszterbemutató is kiegészített.

A HUNGEO 2006 Szervező Bizottsága a 35 évesnél fiatalabb szakember által bemutatott legjobb posztert „Ifjúsági Díjjal” ismerte el. Ezt a díjat Lukács Lilla (az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék doktorandusza): „Tájébrázolás Magyarország hegy- és vízrajzi térképein a XX. században” című posztere nyerte.

TÉRKÉPÉSZET, TÉRINFORMATIKA szekcióban
a következő előadásokra került sor:

- Nagyvárad László, Gyenizse Péter, Pirkhoffer Ervin: Térinformatikai módszerek használata Tolna megye településhálózatának vizsgálatában
- Szánki László: A Magyar Honvédség Katonaföldrajzi Információs Rendszere
- Guszlev Antal, Lukács Lilla: Magyar Földrajzi Név Program: Földrajzi név kutatás térinformatikai eszközökkel
- Holló Szilvia Andrea: A pest-budai árvízvédelem és a belvizek térképi ábrázolása
- Suba János: A magyar királyi honvédség speciális térképműve: A keleti hadszínteret ábrázoló 1:600 000 méretarányú úttérkép
- Hegedüs Ábel: Magyar térkép a Don-kanyarból Sswoboda M-37-44-N 1942, 2005
- Bogdanovits András, Bogdanovits Ildikó: Valós idejű térképek az energiahordozók nyomában
- Jaskó Tamás: A Kárpát-medence kilátócsúcsai DEM adatok orometriai elemzése

A szekcióban Lukács Lilla posztere mellett még egy poszter került bemutatásra:

- Szekerka József, Verebiné Fehér Katalin, Török Zsolt: Az erőforrások ábrázolása Korabinszky János térképén (1791)

OKTATÁS, MÓDSZERTAN szekcióban

- Reyes Nunez José Jesus, Gallé Erika és több argentin szerző: Tematikus térképolvasás az argentin és magyar általános iskolákban című előadás hangzott el.

KÖRNYEZETTUDOMÁNY szekcióban

- Draskovits Zsuzsanna, Tardy János: A földtani és a felszínalaktani értékek Magyarországon Zsigmond királytól az Alkotmánybíróság határozatáig című előadással képviselték a térképész szakmát.

A hagyományokhoz híven a szakmai programokat terepbejárás követte. Egy egy napos dél-dunántúli tanulmányút volt a Kővágószőlős–Boda–Bátaapá-

ti–Nagyharsány–Csornató útvonalon. Az utolsó két napon a zágrábi Horvát Földtani Intézet és a Zágrábi Egyetem szervezésében Horvátországba vezetett az út, Nasice–Zoljan, Kutjevo, Djedovica, Lipik fürdő, Zágráb, Varasd megtekintésével.

Köszönettel tarozunk azoknak a kollégáknak akik megszervezték és lehetővé tették, hogy a terepbejárások során sok szakmai érdekességet megismerhessünk.

A résztvevők megegyeztek abban, hogy a következő találkozót a „Föld Bolygó Nemzetközi Éve”-ben, azaz 2008-ban rendezik meg Budapesten.

Verebiné dr. Fehér Katalin

100 ÉVE SZÜLETETT PORDÁNYI ÖDÖN TOPOGRÁFUS SZÁZADOS

Pordányi Ödön, a HTI egykori topográfusa, agráripari szakember 1907. február 15-én született Magyaróváron¹. Jómódú birtokos családból származott, apja dr. Puschmann Frigyes járási állatorvos volt. Elemi iskoláit 1914–1918. között Nagymarosban, míg polgári iskoláit 1918–1922. között Miskolcon és Salgótarjánban végezte. Ezután szülei 1923-ban a Győri Felsőkereskedelmibe írták be, ahol 1925-ben érettségi vizsgát tett. A családi hagyományok miatt a mezőgazdasági képzést választotta és 1925–1928. között elvégezte a Magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiát [1].

Pordányi Ödön, mint gyakornok a mosonszentmiklósi Wenckheim uradalomba került az ottani tejjgazdaságba, de annak felszámolása után állás nélkül maradt. A nehéz gazdasági helyzet miatt bevonult katonának, majd az egeri ún. Vámörtszti Iskola² növendéke lett. 1930-ban hadnaggyá avatták. Ezután Székesfehérvárra, a 3. gyalogezredhez került csapatszolgálatra. 1933-ban főhadnaggyá léptették elő. Ekkor felvételét kérte az Állami Térképészethez (a HTI jogelődjé), ahol 1936-ban eredményesen elvégezte a topográfiai tanfolyamot. 1934-ben a névmagyarosítási kampány idején nevét Puschmann-ról Pordányira változtatta. 1937-ben házasságot kötött Csurka Lenke színésznővel. 1939-ben századossá léptették elő. Észak-Erdély visszatérése után (1940) részt vett az ottani katonai gyorsfelmérésben, amiért „Erdélyért” emlékéremmel tüntették ki [1].

¹ Magyaróvár és Moson községek 1939-ben Masonmagyaróvár néven városá egyesültek.

² A trianoni békeszerződés miatt a honvédséget korlátozták, és a tisztképzés ezért burkolt formák között történt.

Pordányi Ödönt 1944 decemberében a Honvéd Térképészeti Intézet Nyugat-Magyarországi áttelepítése után Lévára vezényelték az újoncképző zászlóaljhoz, melyet 1945 januárjában ezredkötelékben Németországba vittek. A kötelék április végén Muttenwaldnál amerikai fogságba esett. A ludwigshafeni fogolytáborból felesége betegsége miatt mindketten a heidelbergi foglyokórházba kerültek, ahonnan 1946 májusában szabadultak. Mivel utazási nehézségek miatt csak decemberben tudtak hazatérni, ezért a maradék időt Pordányi, a HTI nyugatra hurcolt javainak felkutatásával és biztonságba helyezésével töltötte. (Ezért később a HM dicséretben és jutalomban részesítette.) 1947 elején leigazolták, és tartalékos állományba helyezték [1].

Pordányi Ödön ezután polgári vonalon helyezkedett el. Először az Országos Földhivatalban részt vett a földosztás utómunkálataiban, majd az Országos Magyar Tejipari Központban (OMTK) kapott állást. Az 1950. évi átszervezés alkalmával az Élelmiszeripari Gépjávitó Vállalatnál terv-osztályvezetőnek nevezték ki. Ebben a beosztásban dolgozott 1955-ig. Az Állami Földmérés 1954. decemberi átszervezése után a BGTV-nél megkezdődött a felkészülés az 1:10 000-es méretarányú országos topográfiai felmérésben való részvételre. 1955 tavaszán Pordányit hívták meg a felállítandó topográfiai osztály élére. Az 1956-os forradalom leverése után, az ÁFTH részéről

hajsza indult a BGTV-nél dolgozó régi katonatisztek ellen [5]. Bár Pordányi 1957. augusztus 20. alkalmával – jó munkája elismeréseképpen – még megkapta a „Térképészet kiváló dolgozója” kitüntetést [3], de 1958-ban leváltották [4] és az év végi átszervezés kapcsán elbocsátották.

Pordányi Ödön további munkahelyeiről nincs tudomásunk. Minden bizonnyal 60 éves korábban (1967-ben) nyugállományba került. Ezután második feleségével gyakran járt Ausztriában, ahol rokonai éltek. 68 éves

korában, 1975. november 19-én hunyt el Budapesten. Hamvasztás utáni búcsúztatása december 23-án volt a Farkasréti Temetőben. Egyes források szerint baleset áldozata lett [2], de erről kutatásaim során nem sikerült megbizonyosodnom.

Dr. Székely Domokos

IRODALOM

1. Pordányi Ödön: Önéletrajz 1951 (Hadtörténeti Levéltár)
2. Raum Frigyes: Magyar Földmérők rövid életrajzi adatai (Geodézia Rt. 1996)
3. Kitüntetések; Geod. és Kart. 1957/4
4. Domokos György szóbeli tájékoztatása (Bp. 2007)
5. Székely Domokos: In Memoriam 1956 (Geod. és Kart. 2006/10)